

Határozatok Tára

LAILA MEDINA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2022. december 15.¹

C-772/21. sz. ügy

UAB „Brink’s Lithuania”

(a Lietuvos vyriausiosios administracinės teisės [Litvánia legfelsőbb közigazgatási bírósága, Litvánia] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Az euró pénzhamisítás elleni védelme – 1338/2001/EK rendelet – A 6. cikk (1) bekezdése – A bankjegyek kezelésével és újraforgalmazásával foglalkozó pénzforgalmi szolgáltatók – Az EKB/2010/14 határozat 6. cikke (2) bekezdésének értelmezése – A forgalomképtelen euró-bankjegyek felismerése – Automatikus forgalomképességi vizsgálat – Az EKB weboldalán közzétett és időről időre módosított minimum-előírások – Személyi hatály – A pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók kötelezettségeinek terjedelme – Kötelező erő – A jogbiztonság elve”

I. Bevezetés

1. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EKB/2010/14 határozat² értelmezésére vonatkozik, amely az 1338/2001 rendelet³ 6. cikkének (1) bekezdése alapján meghatározza az euró-bankjegyek valódiság- és forgalomképesség szerinti vizsgálatára vonatkozó közös szabályokat és eljárásokat.

2. A kérelmet az egyrészről az UAB „Brink’s Lithuania” (a továbbiakban: Brink’s Lithuania)⁴, másrészről a Lietuvos bankas (litván nemzeti bank) között egy olyan határozat⁵ tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő, amelyben az utóbbi annak biztosítására kötelezte a Brink’s Lithuanit, hogy a bankjegyzigsgáló gépeinek a visszaforgatandó euró-bankjegyek automatikus forgalomképességi vizsgálatára vonatkozó toleranciaszintje ne haladja meg az 5%-ot.

¹ Eredeti nyelv: angol.

² A 2012. szeptember 7-i EKB/2012/19 európai központi banki határozattal (HL 2012. L 253., 19. o.) módosított, az eurobankjegyek valódiság- és forgalomképesség szerinti vizsgálatáról, illetve visszaforgatásáról szóló, 2010. szeptember 16-i EKB/2010/14 európai központi banki határozat (2010/597/EU) (HL 2010. L 267., 1. o.) (a továbbiakban: EKB/2010/14 határozat).

³ A 2008. december 18-i 44/2009/EK tanácsi rendelettel (HL 2009. L 17., 22. o.; helyesbítés: HL 2015. L 104., 52. o.) módosított, az euro pénzhamisítás elleni védelméhez szükséges intézkedések megállapításáról szóló, 2001. június 28-i 1338/2001/EK tanácsi rendelet (HL 2001. L 181., 6. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet 4. kötet 152. o.; helyesbítés: HL 2006. L 121., 56. o.) (a továbbiakban: 1338/2001 rendelet).

⁴ Az alapügyben a Brink’s Litvánia az UAB „G4S Lietuva” jogutódjaként jár el.

⁵ „Az UAB G4S Lietuva részére címzett, a jogsértés megszüntetésére irányuló felszólítás” tárgyában hozott 2019. február 28-i V2019/(30.90)-394-l. sz. határozat (a továbbiakban: vitatott határozat).

3. A jelen ügyben a Bíróságot annak eldöntésére kéri, hogy az EKB/2010/14 határozat 6. cikkének (2) bekezdése és különösen az Európai Központi Bank (EKB) által az euró-bankjegyek automatikus forgalomképességi vizsgálatára vonatkozóan megállapított, e rendelkezésben említett minimum-előírások alkalmazandók-e a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra. Ha nem, akkor a Bíróságnak meg kell vizsgálnia, hogy az EKB/2010/14 határozat 3. cikkének (5) bekezdésével összefüggésben értelmezett 6. cikkének (2) bekezdésével ellentétes-e azon nemzeti jogi rendelkezés, amely a pénzforgalmazókat/pénzfeldolgozókat e minimum-előírások betartására kötelezi. Végül a kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy az EKB minimum-előírásai és az EKB/2010/14 határozat 6. cikkének (2) bekezdése érvényesek-e, valamint a jogbiztonság elvére és az EUMSZ 297. cikk (2) bekezdésére tekintettel ezért jogilag kötelező erejűek-e.

II. Jogi háttér

A. Az uniós jog

1. Az 1338/2001 rendelet

4. Az 1338/2001 rendelet megállapítja a szükséges intézkedéseket ahhoz, hogy az euró-bankjegyeket és euró-érméket olyan módon hozzák forgalomba, hogy biztosítsák a pénzhamisítás elleni védelmüket.⁶

5. Az 1338/2001 rendelet „Bankjegyek és érmék kezelésével és újraforgalmazásával foglalkozó intézmények kötelezettségei” című 6. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A hitelintézetek, pénzforgalmi tevékenységük keretén belül az egyéb pénzforgalmi szolgáltatók, valamint a bankjegyek és érmék kezelésével és újraforgalmazásával foglalkozó minden más gazdasági szereplő, beleértve az alábbiakat:

[...]

– a pénzszállítók,

[...]

kötelesek megbizonyosodni az általuk elfogadott és újraforgalmazni kívánt euro-bankjegyek és -érmék hitelességéről, és ügyelni a hamisítványok felismerésére.

Az euro-bankjegyek ellenőrzésére az Európai Központi Bank által meghatározott eljárásoknak [...] megfelelően kerül sor.

Az első albekezdésben említett intézmények és gazdasági szereplők kötelesek kivonni a forgalomból azokat az általuk elfogadott euro-bankjegyeket és euro-érméket, amelyekről tudják vagy alapos okkal feltételezik, hogy hamisak. Ezeket haladéktalanul átadják a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoknak.

⁶ Az 1338/2001 rendelet 1. cikke.

[...]

(2) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az (1) bekezdésben említett intézményeket, amelyek nem teljesítik az említett bekezdés értelmében rájuk háruló kötelezettségeket, hatásos, arányos és visszatartó erejű szankciókkal sújtsák.”

2. Az EKB/2010/14 határozat

6. Az EKB/2010/14 határozat (2) preambulumbekkezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az eurobankjegyek integritásának védelme és a hamisítványok megfelelő felismerésének lehetővé tétele céljából meg kell őrizni a forgalomban lévő eurobankjegyek jó állapotát annak biztosítása érdekében, hogy valódiságuk egyszerűen és megbízhatóan ellenőrizhető legyen, ezért az eurobankjegyek forgalomképességét ellenőrizni kell. A hamisgyanús eurobankjegyeket mindezen túlmenően gyorsan fel kell ismerni, és át kell adni a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoknak.”

7. Az EKB/2010/14 határozat „Hatály” cím 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Az [1338/2001] rendelet 6. cikke (1) bekezdésének értelmében ez a határozat állapítja meg a hamis eurobankjegyek felismerésére és a valódi eurobankjegyek forgalomképességi vizsgálatára, illetve visszaforgatására vonatkozó közös szabályokat és eljárásokat.”

8. E határozat „Fogalommeghatározások” című 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ennek a határozatnak az alkalmazásában:

1. »NKB«: azon tagállamok nemzeti központi bankja, amelyek pénzneme az euro.
2. »Pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók«: az [1338/2001] rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében meghatározott intézmények és gazdasági szereplők.
3. »Visszaforgatás«: a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók által a lakosságtól fizetéskor vagy bankszámlára való befizetéskor, illetve más pénzforgalmazótól/pénzfeldolgozótól kapott bankjegyek forgalomba való közvetlen vagy közvetett visszaforgatása.
4. »Bankjegyzigsgáló gép«: ügyfél vagy alkalmazott által kezelt, az I. mellékletben meghatározott gép.
5. »Bankjegyzigsgálógép-típus«: a más bankjegyzigsgáló gépektől megkülönböztethető bankjegyzigsgáló gépek csoportja az I. mellékletben leírtak szerint.
6. »Közös vizsgálati eljárások«: az EKB által meghatározott azon vizsgálati eljárások, amelyeket az NKB-knak a bankjegyzigsgálógép-típusok bevizsgálására használniuk kell.

[...]

11. »Forgalomképtelen eurobankjegyek«: azok az eurobankjegyek, amelyeket a 6. cikkben említett forgalomképességi vizsgálaton visszaforgatásra alkalmatlannak minősítenek.

[...]

9. Az EKB/2010/14 határozat „Általános elvek” című 3. cikke (1) és a (3)–(5) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„(1) A pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak az eurobankjegyek valódiság- és forgalomképességi vizsgálatát az ebben a határozatban megállapított eljárásoknak megfelelően kell elvégezniük.

[...]

(3) Az eurobankjegyek valódiság- és forgalomképességi vizsgálatát az NKB által sikeresen bevizsgált bankjegyzsgálógép-típussal vagy képzett személyzet általi kézi vizsgálattal kell végezni.

(4) Az eurobankjegyek ügyfél által kezelt gépeken vagy automata pénzkiadókon keresztül történő visszaforgatására csak akkor kerülhet sor, ha az eurobankjegyek valódiság- és forgalomképességi vizsgálatát egy NKB által sikeresen bevizsgált bankjegyzsgálógép-típuson elvégezték és azokat valódinak és forgalomképesnek találták. [...]

(5) A pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó a hamisítványok felismerésére és a valódi eurobankjegyek forgalomképességi vizsgálatára használt, alkalmazott által kezelt gépeket és ügyfelek által kezelt gépeket csak akkor helyezhet üzembe, ha a gépeket egy NKB sikeresen bevizsgálta, és azok szerepelnek az EKB weboldalán a 9. cikk (2) bekezdésének megfelelően. Amennyiben az NKB és a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó szigorúbb beállításokban nem állapodik meg, a gépeket kizárólag az EKB weboldalán szereplő gépek tekintetében felsorolt eurobankjegy-címletek és -sorozatok vonatkozásában azokkal a szabványos gyári beállításokkal – beleértve azok frissítéseit is – kell használni, amelyeket a sikeres bevizsgáláskor használtak.”

10. Az EKB/2010/14 határozat „Forgalomképtelen eurobankjegyek felismerése” című 6. cikke az (1)–(3) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„(1) A kézi forgalomképességi vizsgálatot a III. mellékletben meghatározott minimum-előírásoknak megfelelően kell elvégezni.

(2) A géppel végzett forgalomképességi vizsgálatot az EKB weboldalán szereplő, időről időre módosított minimum-előírásoknak megfelelő, sikeresen bevizsgált bankjegyzsgáló géppel kell elvégezni.

(3) Egy NKB az EKB tájékoztatása után szigorúbb előírásokat állapíthat meg egy vagy több eurobankjegy-címlet vagy -sorozat tekintetében, ha az például az NKB tagállamában forgalomban lévő eurobankjegyek minőségromlása miatt indokolt. Ezeket a szigorúbb előírásokat az adott NKB weboldalán teszik közzé.”

11. Ugyanezen határozatnak „Az eurorendszer bankjegyzsgáló gépekre vonatkozó közös vizsgálati eljárásai” című 9. cikke az (1)–(3) bekezdésében kimondja:

„(1) Az NKB-k a bankjegyzsgálógép-típusokat a közös vizsgálati eljárásnak megfelelően vizsgálják be.

(2) Az EKB a vizsgálati eredmények (3) bekezdésben említett érvényességi ideje alatt a weboldalán található jegyzékben a sikeresen bevizsgált összes bankjegyzvizsgálógép-típust feltünteti. Az EKB által meghatározott eljárásnak megfelelően törlik a jegyzékből azt a bankjegyzvizsgálógép-típust, mely ez idő alatt képtelenné válik az eurorendszer számára ismert összes eurobankjegy-hamisítvány felismerésére.

(3) Amennyiben valamely bankjegyzvizsgálógép-típus bevizsgálása sikeresen zárul, a vizsgálati eredmények a teljes euroövezetben érvényesek a bevizsgálás elvégeztének hónapja végétől számított egy éven át, amennyiben a típus továbbra is képes az eurorendszer számára ezen idő alatt ismertté váló valamennyi eurobankjegy-hamisítvány felismerésére.”

12. Az EKB/2010/14 határozatnak „Az eurorendszer ellenőrzési tevékenysége és korrekciós intézkedések” című 10. cikke az (1) és (3) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az NKB-k a nemzeti jog követelményei szerint az alábbiakra jogosultak: i. a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók telephelyén a bankjegyzvizsgáló gépek ellenőrzése céljából helyszíni vizsgálat lefolytatása – beleértve az előzetes bejelentés nélkül végzett vizsgálatokat –, különösen a gépek valódiság- és forgalomképességi vizsgálatra, valamint a hamisgyanús, illetve a nem egyértelműen valódinak minősített eurobankjegyekre és a számlatulajdonosra vonatkozó adatok összekapcsolásának és az adatok visszakereshetőségének biztosítására való képességének ellenőrzése; valamint ii. a bankjegyzvizsgáló gépek üzemeltetésére és ellenőrzésére, a megvizsgált eurobankjegyek kezelésére, valamint a kézi valódiság- és forgalomképességi vizsgálatra vonatkozó eljárások ellenőrzése.

[...]

(3) Amennyiben valamely NKB valamely pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó esetében e határozat rendelkezéseinek be nem tartását észleli, úgy a pénzforgalmazót/pénzfeldolgozót korrekciós intézkedések meghatározott időn belül történő elfogadására kötelezi. A meg nem felelés kiküszöböléséig a kötelezést előíró NKB az EKB nevében megtilthatja a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó számára az érintett eurobankjegy-címlet(ek) visszaforgatását. Ha a meg nem felelés oka a bankjegyzvizsgálógép-típus hibája, ennek következtében előfordulhat, hogy a típust törlik a 9. cikk (2) bekezdésében említett jegyzékből.”

3. Az EKB/2012/19 határozat

13. Az EKB/2012/19 határozat módosította az EKB/2010/14 határozatot. Különösen az EKB/2012/19 határozat (3) preambulumbekkezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az EKB/2010/14 határozat IIIa. mellékletében meghatározott, az eurobankjegyek automatikus forgalomképességi vizsgálatra vonatkozó minimum-előírások a bankjegyzvizsgáló gépek feladataira vonatkozó követelményeket határoznak meg. Erre tekintettel mindezek kizárólag a bankjegyzvizsgálógép-gyártók számára bírnak jelentőséggel, és nem gyakorolnak hatást az EKB/2010/14 határozatban meghatározott valódiság- és forgalomképesség szerint történő vizsgálatra vonatkozó eljárásokra, amelyeknek a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak kell megfelelniük. Tekintettel arra, hogy az automatikus forgalomképességi vizsgálatra vonatkozó minimum-előírások kívül esnek az EKB/2010/14 határozat hatályán, azokat a bankjegyzvizsgáló gépek bevizsgálására, az adatgyűjtésre és az ellenőrzésre vonatkozó szabályok és eljárások közé szükséges integrálni.”

4. Az EKB/2010/NP16 iránymutatás és a minimum-előírások

14. Az EKB/2010/NP16 iránymutatás állapítja meg a bankjegyzvizsgáló gépek bevizsgálására, az adatgyűjtésre és az ellenőrzésre vonatkozó szabályokat és eljárásokat.⁷

15. Az EKB/2010/NP16 iránymutatásnak „A bankjegyzvizsgáló gépek bevizsgálása” című 2. cikke (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„A gyártók kérésére az NKB-k a bankjegyzvizsgálógép-típusok hitelesítési vizsgálatait a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók általi beszerelés előtt és után végzik el. [...]”

16. Az EKB/2010/NP16 iránymutatásnak „Az automatikus forgalomképességi vizsgálatra vonatkozó minimum-előírások” című 2a. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Az eurórendszer határozza meg az EKB/2010/14 határozat 6. cikke szerinti, a bankjegyzvizsgáló gépek által végzett automatikus forgalomképességi vizsgálatra vonatkozó minimum-előírásokat, amelyeket a jelen iránymutatás IV. melléklete tartalmaz és az EKB honlapján közzétesznek.”

17. Az EKB/2010/NP16 iránymutatás IV. melléklete kimondja:

„Ez a melléklet állapítja meg az euró-bankjegyek bankjegyzvizsgáló gépek általi automatikus forgalomképességi vizsgálatára vonatkozó minimum-előírásokat.

A forgalomképességi vizsgálat során forgalomképtelen minden olyan euró-bankjegy, mely olyan tekintetben szenved hiányosságban, amelyre kötelező követelmény került megállapításra.

A bankjegyzvizsgáló gépek által végzett forgalomképességi vizsgálat elfogadható toleranciaszintje 5%. Ez annyit jelent, hogy a gép legfeljebb az euró-bankjegyek 5%-a tekintetében adhat tévesen forgalomképes minősítést.”

18. Az EKB/2010/NP16 iránymutatás IV. mellékletének tartalmát az EKB közzétette a honlapján „Az euró-bankjegyek bankjegyzkezelő gépek általi automatikus forgalomképességi vizsgálatára vonatkozó minimum-előírások” címmel.⁸

B. A litván jog

19. A Lietuvos banko įstatymas (a litván nemzeti bankról szóló törvény)⁹ 6. cikkének (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A litván nemzeti bank felügyeli, hogy a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók, vagyis az [1338/2001] rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében meghatározott intézmények (a továbbiakban: pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók) miként teljesítik az [1210/2010]¹⁰ rendeletben és az EKB/2010/14 határozatban a pénzforgalmazási/pénzfeldolgozási tevékenység – az

⁷ A 2012. szeptember 7-i EKB/2012/NP20 európai központi banki iránymutatással módosított, a bankjegyzvizsgáló gépek bevizsgálására, az adatgyűjtésre és az ellenőrzésre vonatkozó szabályokról és eljárásokról szóló, 2010. szeptember 16-i EKB/2010/NP16 iránymutatás (a továbbiakban: EKB/2010/NP16 iránymutatás).

⁸ Lásd: <https://www.ecb.europa.eu/euro/cashprof/cashhand/recycling/html/fitness.en.html>.

⁹ A Litván Köztársaságnak a litván nemzeti bankról szóló törvénye, a 2018. június 27-i XII-1304. sz. törvény szerinti változatában.

¹⁰ Az euroérmék hitelesítéséről és a pénzforgalom céljára alkalmatlan euroérmék kezeléséről szóló, 2010. december 15-i 1210/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2010. L 339., 1. o.) (a továbbiakban: 1210/2010 rendelet).

euró-bankjegyek valódiság- és forgalomképesség szerinti vizsgálata, illetve visszaforgatása – (a továbbiakban: pénzforgalmazási/pénzfeldolgozási tevékenység) tekintetében előírt követelményeket.”

20. Az említett törvény 47^{5. cikk}ének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A litván nemzeti bank felügyeli a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók pénzforgalmazási/pénzfeldolgozási tevékenységét, és e törvény, az [1338/2001] rendelet, az [1210/2010] rendelet, az EKB/2010/14 határozat, valamint a litván nemzeti bank a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók tevékenységének felügyeletéről szóló jogi aktusaiban szereplő rendelkezéseknek megfelelően utasítja a pénzforgalmazókat/pénzfeldolgozókat. [...]”

21. Az említett törvény 47^{6. cikk}ének (1) bekezdése a következőket mondja ki:

„A litván nemzeti bank ellenőrzéseket szervez és végez annak megállapítása céljából, hogy teljesülnek-e az e törvény 6. cikkének (3) bekezdésében említett jogi aktusokban meghatározott követelmények.”

22. A litván nemzeti bankról szóló törvény 47^{7. cikk}e (1) bekezdésének (2) albekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A litván nemzeti bank a jogsértés megállapítását követően egy vagy több kötelező érvényű utasítást ad a pénzforgalmazónak/pénzfeldolgozónak:

[...]

(2) hogy a litván nemzeti bank által megszabott határidőn belül orvosolja a jogsértést.”

23. Az említett törvény 47^{7. cikk}ének (4) és (5) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(4) A bank a jogsértővel szemben az alábbi intézkedések közül elfogad egyet vagy többet:

1. a jogsértésekre vonatkozó figyelmeztetés;

2. az e cikkben előírt bírságok.

(5) A következő indokok közül egy vagy több alapján hozhatók intézkedések:

[...]

2. a litván nemzeti banknak a jogsértés megszüntetését előíró határozatainak be nem tartása vagy nem megfelelő betartása;

[...]

4. az [EKB/2010/14 határozat] [...] követelményeinek megsértése.”

24. A litván nemzeti bank igazgatótanácsa által a pénzforgalmazási/pénzfeldolgozási tevékenység felügyelete folyamatának leírására vonatkozóan hozott 2015. szeptember 10-i határozat (a továbbiakban: a pénzforgalmazási/pénzfeldolgozási tevékenység felügyeletének folyamatára

vonatkozó határozat) 16.3. pontja akként rendelkezik, hogy a vizsgálat során a tisztviselők ellenőrzik a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó által használt bankjegy- és érmevizsgáló gépeknek az euró-bankjegyek vagy -érmék valódiság- és forgalomképesség szerinti vizsgálatának elvégzésére való képességét.

25. Az említett határozat 16.6. pontja akként rendelkezik, hogy a tisztviselők az ilyen vizsgálat során felméri, hogy a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó szabályszerűen betartja-e a határozat 16.5. pontjában meghatározott eljárásokat, valamint az 1338/2001 rendeletben, az EKB/2010/14 határozatban és a litván nemzeti bank igazgatótanácsa által az euró-bankjegyek és -érmék valódiság- és forgalomképesség szerinti vizsgálata, illetve visszaforgatása folyamatának leírására vonatkozóan hozott 2014. szeptember 16-i határozatban (a továbbiakban: a valódiság- és forgalomképesség szerinti vizsgálat folyamatára vonatkozó határozat) a pénzforgalmazási/pénzfeldolgozási tevékenység vonatkozásában meghatározott egyéb követelményeket.

26. A valódiság- és forgalomképesség szerinti vizsgálat folyamatára vonatkozó határozat 12. pontja a következőképpen szól:

„A pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó az euró-bankjegyek valódiságát és forgalomképességét automatikusan, az EKB honlapján közzétett minimum-előírásoknak megfelelően ellenőrzi, a következők felhasználásával:

12.1. ügyfél által kezelt gépek azzal, hogy az általa megvizsgált bankjegyeket a határozat [EKB/2010/14] IIa. mellékletében meghatározott eljárásnak megfelelően kell besorolni és kezelni;

12.2. alkalmazott által kezelt gépek azzal, hogy az általa megvizsgált bankjegyeket a határozat [EKB/2010/14] IIb. mellékletében meghatározott eljárásnak megfelelően kell besorolni és kezelni.”

III. Az alapügy tényállása és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

27. 2018. december 18-án a litván nemzeti bank tisztviselői helyszíni ellenőrzést folytattak le a Brink's Lithuania Panevėžysben (Litvánia) található telephelyén. Az említett ellenőrzés során a tisztviselők ellenőrizték, hogy az említett telephelyen használt bankjegyvizsgáló gépek megfelelnek-e a visszaforgatásra szánt pénz kezelésére vonatkozó követelményeknek. Különösen azt vizsgálták, hogy ezek a gépek képesek-e ellenőrizni az euró-bankjegyek valódiságát és forgalomképességét.

28. Az ellenőrzés kimutatta, hogy az egyik vizsgáló gép a vizsgálati csomagban lévő forgalomképtelen euró-bankjegyek 18,26%-át válogatta le forgalomképesként. Egy második gép esetében ez az arány 13,91% volt. Az ellenőrzés eredményeit egy ellenőrzési jelentésben foglalták össze, amely mindazonáltal elismerte, hogy a szóban forgó gépek a bankjegyvizsgáló gépek olyan típusába tartoznak, amelyet már sikeresen teszteltek, és amely szerepel az EKB honlapján.

29. 2019. február 28-án a litván nemzeti bank készpénzforgalomért felelős osztályának igazgatója meghozta a vitatott határozatot. E határozat kimondta, hogy a Brink's Lithuania megsértette az EKB/2010/14 határozat 6. cikkének (2) bekezdésében említett minimum-előírásokat, amelyek előírják, hogy az euró-bankjegyek forgalomképességének vizsgálata során a toleranciaszint nem haladhatja meg az 5%-ot. Kötelezte továbbá a Brink's Lithuanit, hogy öt napon belül hozza meg a jogsértés megszüntetéséhez szükséges intézkedéseket.

30. A vitatott határozat lényegében kimondta, hogy a bankjegyvizsgáló gépeknek az euró-bankjegyek valódiság- és forgalomképesség szerinti vizsgálatának elvégzésére való képessége nemcsak e gépek gyártóitól függ, hanem azok felhasználóitól – nevezetesen a pénzforgalmazóktól/pénzfeldolgozóktól – is, különösen azok műszaki karbantartása tekintetében. Rámutatott továbbá arra is, hogy az EKB/2010/14 határozat 3. cikkének (5) bekezdésében előírtak szerint az említett gépek szabványos gyári beállításokkal történő használatának pusztá ténye nem tekinthető az említett kötelezettségeknek való megfelelés bizonyítékának. Végül a vitatott határozat kimondta, hogy csak a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó telephelyén végzett ellenőrzésekből derülhet ki, hogy a vizsgálógépek megfelelő használata és karbantartása biztosított-e, hogy a pénzkezelésre vonatkozó követelményeket megfelelően betartják-e, és hogy e gépek tesztelésére megfelelő eljárásokat hajtanak-e végre.

31. A Brink's Lithuania a vitatott határozat hatályon kívül helyezése iránti keresetet terjesztett elő először a Vilniaus apygardos administracinis teismas (megyei közigazgatási bíróság, Vilnius, Litvánia), majd a Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Litvánia legfelsőbb közigazgatási bírósága), a jelen ügyben kérdést előterjesztő bíróság elé. Az alapeljárásban nem vitatott, hogy a Brink's Lithuaniát mint pénzszállítót az EKB/2010/14 határozat 2. cikkének (2) bekezdése értelmében pénzforgalmazónak/pénzfeldolgozónak kell tekinteni. A kérdést előterjesztő bíróságnak azonban kétségei vannak az EKB/2010/14 határozat 6. cikke (2) bekezdésének értelmezésével és érvényességével kapcsolatban, vagyis a tekintetben, hogy az e rendelkezésben említett minimum-előírások kötelezőek-e a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra nézve.

32. A kérdést előterjesztő bíróság különösen arra mutat rá, hogy e rendelkezés litván változatának szövegezése azt sugallja, hogy az euró-bankjegyek automatikus forgalomképességi vizsgálatát az EKB minimum-előírásainak megfelelően kell elvégezni. Ez azt jelentené, hogy a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak, akiknek feladata az említett feladat elvégzése, meg kellene felelniük ezeknek az előírásoknak. Az EKB/2012/19 határozat (3) preambulumbekkezdése azonban ezzel egyidejűleg úgy szól, hogy a minimum-előírások kizárólag a bankjegyvizsgálógép-gyártók számára bírnak jelentőséggel, és nem gyakorolnak hatást az automatikus forgalomképességi vizsgálatra vonatkozó eljárásokra, amelyeket a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak kell lefolytatniuk. Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság bizonytalan abban, hogy az EKB/2010/14 határozat 6. cikke (2) bekezdésének különböző nyelvi változatai fényében e rendelkezés előírja-e a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók számára az EKB minimum-előírásainak betartását.

33. A kérdést előterjesztő bíróság továbbá megjegyzi, hogy amennyiben az EKB/2010/14 határozat 6. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra azt a kötelezettséget rója, hogy a bankjegyvizsgáló gépeiket az EKB minimum-előírásainak megfelelően vizsgálják be, akkor ez a kötelezettség nem lenne teljes mértékben összeegyeztethető az ugyanezen határozat 3. cikkének (5) bekezdéséből eredő kötelezettséggel, mivel ez utóbbi rendelkezés kifejezetten előírja a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók számára, hogy ezeket a gépeket a szabványos gyári beállítással használják. A kérdést előterjesztő bíróság továbbá úgy véli, hogy nehéz meghatározni, hogy a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak hogyan kell elvégezniük ezt a vizsgálatot, figyelembe véve, hogy az EKB/2010/14 határozat e tekintetben nem tartalmaz semmilyen utalást. Ezzel szemben a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy ha az EKB/2010/14 határozat 6. cikkének (2) bekezdése szerinti minimum-előírásoknak való megfelelési kötelezettség nem vonatkozik a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra, akkor kizárólag a bankjegyvizsgáló gépek szabványos gyári beállítással történő használata alááshatja az euró-bankjegyek jó állapotban tartásának biztosítására irányuló célkitűzést.

34. Végül, amennyiben a pénzforgalmazókat/pénzfeldolgozókat kötik az EKB/2010/14 határozat 6. cikkének (2) bekezdésében említett minimum-előírások, a kérdést előterjesztő bíróság kétségeit fejezi ki azzal kapcsolatban, hogy ezek az előírások tiszteletben tartják-e a jogbiztonság elvét. E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság emlékeztet arra, hogy ugyanezen rendelkezés szerint a minimum-előírásokat csupán az EKB honlapján teszik közzé, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* pedig nem. A kérdést előterjesztő bíróság ezért felteszi a kérdést, hogy a minimum-előírások kötelezőnek tekinthetők-e, és hivatkozhatnak-e azokra a pénzforgalmazókkal/pénzfeldolgozókkal szemben a jogsértés megszüntetésére felszólító határozat jogalapjaként. A kérdést előterjesztő bíróság nem biztos abban sem, hogy az EKB/2010/14 határozat 6. cikkének (2) bekezdésében foglalt szabály összeegyeztethető-e az EUMSZ 297. cikk (2) bekezdésével, és így érvényes-e, amennyiben az előírja, hogy az euró-bankjegyek automatikus forgalomképességi vizsgálatára vonatkozó minimum-előírásokat ilyen módon kell közzétenni.

35. E körülmények között a Lietuvos vyriausiosios administracinis teismas (Litvánia legfelsőbb közigazgatási bírósága) úgy döntött, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Úgy kell-e értelmezni az EKB/2010/14 határozat 6. cikkének (2) bekezdését, hogy az euró-bankjegyek automatikus forgalomképességi vizsgálatát végző pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak be kell tartaniuk az e rendelkezésben említett minimum-előírásokat?
- 2) Amennyiben az EKB/2010/14 határozat 6. cikke (2) bekezdésének megfelelően az abban említett minimum-előírásokat (a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra nem,) kizárólag a bankjegyzigsgálógép-gyártókra kell alkalmazni, úgy kell-e értelmezni az EKB/2010/14 határozat 3. cikkének (5) bekezdésével összefüggésben értelmezett 6. cikkének (2) bekezdését, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti rendelkezés, amelynek értelmében a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra vonatkozik az említett minimum-előírások betartására vonatkozó kötelezettség?
- 3) Összeegyeztethetők-e a jogbiztonság elvével és az EUMSZ 297. cikk (2) bekezdésével az euró-bankjegyek bankjegyzigsgáló gép általi automatikus forgalomképességi vizsgálatára vonatkozó minimum-előírások, tekintettel arra, hogy azok közzé vannak téve az EKB honlapján, és azok kötelezőek-e a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra nézve, valamint hivatkozhatók-e velük kapcsolatban?
- 4) Ellentétes-e a jogbiztonság elvével és az EUMSZ 297. cikk (2) bekezdésével, és ennél fogva érvénytelen-e az EKB/2010/14 határozat 6. cikkének (2) bekezdése annyiban, amennyiben akként rendelkezik, hogy az euró-bankjegyek automatikus forgalomképességi vizsgálatára vonatkozó minimum-előírásokat közzéteszik az EKB honlapján és időnként módosítják azokat?”

36. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Bíróság Hivatalában 2021. december 14-én vették nyilvántartásba. A Litván Köztársaság, az Európai Bizottság és az Európai Központi Bank nyújtott be írásbeli észrevételeket. 2022. október 20-án tárgyalást tartottak.

IV. Jogi értékelés

37. Kérdéseivel a kérdést előterjesztő bíróság lényegében annak eldöntését kéri a Bíróságtól, hogy az EKB/2010/14 határozat 6. cikkének (2) bekezdése előírja-e a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak, hogy az euró-bankjegyek automatikus forgalomképességi vizsgálatának elvégzése során meg kell felelniük az e rendelkezésben említett minimum-előírásoknak. Amennyiben e kérdésre nemleges választ kell adni, a kérdést előterjesztő bíróság továbbá azt vizsgálja, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan nemzeti rendelkezés, amely a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók számára ilyen jellegű kötelezettséget ír elő, összeegyeztethető-e az EKB/2010/14 határozat 3. cikkének (5) bekezdésével összefüggésben értelmezett 6. cikkének (2) bekezdésével. A kérdést előterjesztő bíróság továbbá felteszi azt a kérdést, hogy abban az esetben, ha a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak meg kell felelniük az e rendelkezésben említett minimum-előírásoknak, elegendő-e az EKB/2010/14 határozat 6. cikke (2) bekezdésében előírtaknak az EKB honlapján történő pusztá közzététele ahhoz, hogy azokat a jogbiztonság elvével és az EUMSZ 297. cikk (2) bekezdésével összhangban lévőnek és ezáltal kötelezőnek tekintsek. Ugyanígy a kérdést előterjesztő bíróság megkérdőjelezi az EKB/2010/14 határozat 6. cikke (2) bekezdésének érvényességét is.

A. Az első kérdés

38. A kérdést előterjesztő bíróság által felvetett első kérdés az EKB/2010/14 határozatban a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók részére az euró pénzhamisítás elleni védelmére vonatkozóan előírt kötelezettségek terjedelmére vonatkozik. Konkrétan, ez a kérdés annak eldöntésére irányul, hogy az EKB/2010/14 határozat 6. cikkének (2) bekezdésében említett minimum-előírások vonatkoznak-e a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra, amikor azok az euró-bankjegyek automatikus forgalomképességi vizsgálatára vonatkozó kötelezettségüknek tesznek eleget.

39. Előzetesen emlékeztetnem kell arra, hogy az 1338/2001 rendelet 6. cikke állapítja meg az euró pénzhamisítás elleni védelméhez szükséges intézkedéseket. Ez a rendelkezés előírja, hogy a szakmai tevékenységként bankjegyek kezelésével és újraforgalmazásával foglalkozó intézmények, beleértve a pénzforgalmazókat/pénzfeldolgozókat is, kötelesek kivonni a forgalomból azokat az általuk elfogadott euró-bankjegyeket, amelyekről tudják vagy elegendő okkal feltételezik, hogy hamisak, és azokat haladéktalanul át kell adniuk a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoknak. Ugyanez a rendelkezés előírja, hogy a tagállamoknak meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a hitelintézeteket és a pénzforgalmazással/pénzfeldolgozással szakmai tevékenységként foglalkozó egyéb intézményeket, amelyek nem teljesítik az említett kötelezettségeket, hatásos, arányos és visszatartó erejű szankciókkal sújtsák.

40. Az EKB/2010/14 határozat fejti ki részletesebben az 1338/2001 rendelet 6. cikkét.¹¹ Különösen az említett határozat 3. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak az euró-bankjegyek valódiság- és forgalomképesség szerinti vizsgálatát az ugyanebben a határozatban megállapított eljárásoknak megfelelően kell elvégezniük. Az alapvető cél az euró-bankjegyek jó állapotának biztosítása, hogy a valódiságuk egyszerűen és megbízhatóan ellenőrizhető legyen, és ezáltal lehetővé váljon a hamisítványok felderítése.¹² Ezen túlmenően az EKB/2010/14 határozat 3. cikkének (3) bekezdése meghatározza, hogy a valódiság- és forgalomképesség szerinti vizsgálatot az eurórendszer valamely nemzeti

¹¹ Lásd az EKB/2010/14 határozat 1. cikkét.

¹² Lásd e tekintetben az EKB/2010/14 határozat (2) preambulumbekzdését.

központi bankja által sikeresen bevizsgált bankjegyzsgálógép-típussal vagy képzett személyzet általi kézi vizsgálattal kell végezni. Az alkalmazott vagy az ügyfél által kezelt gépek esetében¹³ az EKB/2010/14 határozat 3. cikkének (5) bekezdése azt is előírja, hogy ezeket a gépeket kizárólag az EKB weboldalán szereplő gépek tekintetében felsorolt euróbankjegy-címletek és -sorozatok vonatkozásában a szabványos gyári beállításokkal – beleértve azok frissítéseit is – kell használni.

41. Ami a jelen ügy középpontjában álló automatikus forgalomképeségi vizsgálatot illeti, az EKB/2010/14 határozatnak „A forgalomképtelen euro-bankjegyek felismerése” című 6. cikkének (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a vizsgálatot „az EKB weboldalán szereplő, időről időre módosított minimum-előírásoknak megfelelő, sikeresen bevizsgált bankjegyzsgáló géppel kell elvégezni”. Ez a rendelkezés nem határozza meg, hogy ezek a minimum-előírások a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra vonatkoznak-e, és azt sem határozza meg különösen, hogy a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók kötelesek-e ellenőrizni, hogy az általuk használt, a visszaforgatandó euró-bankjegyek automatikus forgalomképeségi vizsgálatára szolgáló gépek megfelelnek-e ezeknek a követelményeknek.

42. A Bíróság következetesen úgy véli, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemre válaszolva valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit, hanem szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi.¹⁴

43. Először is megjegyzem, hogy – amint arra a kérdést előterjesztő bíróság rámutat – az EKB/2010/14 határozat 6. cikkének (2) bekezdése a szöveg szempontjából úgy értelmezhető, hogy az euró-bankjegyek automatikus forgalomképeségi vizsgálatát az EKB minimum-előírásainak megfelelően kell elvégezni. Ez az értelmezés az említett rendelkezésben szereplő, a „géppel végzett forgalomképeségi vizsgálatot [...] kell elvégezni” és a „minimum-előírásoknak megfelelő” kifejezés használatából következik. Tekintettel arra, hogy az EKB/2010/14 határozat 3. cikkének (1) bekezdése értelmében a pénzforgalmazókat/pénzfeldolgozókat bízzák meg e feladat ellátásával, az említett határozat 6. cikkének (2) bekezdése arra enged következtetni, hogy e gazdasági szereplők kötelesek biztosítani, hogy az euró-bankjegyek automatikus forgalomképeségi vizsgálata az említett minimum-előírásoknak megfelelően történjen.

44. Az EKB/2010/14 határozat 6. cikke (2) bekezdésének alaposabb olvasata azonban azt mutatja, hogy „[az EKB weboldalán] szereplő [...] minimum-előírásoknak megfelelő” kifejezés közvetlenül a „sikeresen bevizsgált bankjegyzsgáló géppel” kifejezés után szerepel, és nem a „géppel végzett forgalomképeségi vizsgálatot [...] kell elvégezni” kifejezés után. Figyelembe véve a mondat szerkezetét és azt a tényt, hogy a vizsgálatot a meghatározás szerint a korábban meghatározott előírások alapján végzik el, ezért hajlanék arra, hogy a „minimum-előírások” kifejezést ebben a rendelkezésben úgy kell értelmezni, mint az azon vizsgálatokra való utalást, amelyeket a bankjegyzsgáló gépeknek a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók általi üzembe helyezés és használat előtt el kell teljesíteniük, és nem úgy, mint az azon eljárásra való utalást, amelyet a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak az euró-bankjegyek automatikus forgalomképeségi vizsgálatának elvégzése érdekében követniük kell. Ellenkező esetben a „géppel végzett forgalomképeségi vizsgálatot [...] kell elvégezni” kifejezést logikusan követte volna „[az EKB weboldalán] szereplő [...] minimum-előírásoknak megfelelő” kifejezés, ami szintén egy koherens és jól felépített mondatot eredményezne, de ebben az esetben más értelmet hordozna.

¹³ A bankjegyzsgáló-gépek kategorizálása tekintetében lásd az EKB/2010/14 határozat I. mellékletét.

¹⁴ Lásd többek között: 2016. november 16-i Hemming és társai ítélet (C-316/15, EU:C:2016:879, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

45. Ezt a következtetést, amely az EKB/2010/14 határozat angol nyelvű változatának elemzéséből ered, úgy tűnik számomra, hogy az említett határozat 6. cikke (2) bekezdésének más nyelvi változatainak szövege is alátámasztja. Például, amint azt az EKB megjegyzi, az EKB/2010/14 határozat 6. cikke (2) bekezdésének francia nyelvű változata kimondja, hogy „*le contrôle automatique est effectué avec un équipement de traitement des billets testé positivement conformément aux normes minimales qui sont publiées sur le site internet de la BCE et modifiées périodiquement*”. Végül a spanyol változat előírja, hogy „*la comprobación automática de aptitud se efectuará mediante una máquina de tratamiento de billetes que haya superado una prueba de acuerdo con las normas mínimas que, junto con sus oportunas modificaciones, se publican en la dirección del ECB en Internet*”.¹⁵ A rendelkezésnek a valamennyi említett nyelvi változatban szereplő, az alapügyben szereplő litván változat szerkezetének is megfelelő szerkezete szerint az EKB minimum-előírásaira való hivatkozást véleményem szerint úgy kell tekinteni, hogy az azokra a bankjegyzvizsgáló gépekre vonatkozik, amelyeket ezen előírások szerint sikeresen be kell vizsgálni, és nem pedig azokra a kötelezettségekre, amelyeket a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak kell teljesíteniük a visszaforgatandó euró-bankjegyek forgalomképességi vizsgálata során.

46. Ebből következik, hogy az EKB/2010/14 határozat 6. cikke (2) bekezdésének az e rendelkezés különböző nyelvi változatainak összehasonlító elemzése alapján történő szó szerinti értelmezése azt sugallja, hogy a minimum-előírások nem vonatkoznak a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók által a szakmai tevékenységük során végzett automatikus forgalomképességi vizsgálatokra. Nem sugallja azt sem, hogy a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak kell a bankjegyzvizsgáló gépeiket az említett előírásoknak megfelelően ellenőrizni vagy bevizsgálni az említett vizsgálatok elvégzése során. Ezzel szemben az EKB/2010/14 határozat 6. cikkének (2) bekezdésében az EKB minimum-előírásaira való hivatkozás azt jelenti, hogy a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak a feladataikat az ezen előírások szerint korábban bevizsgált gépekkel kell végezniük.

47. Mindenesetre az EKB/2010/14 határozat 6. cikke (2) bekezdésének viszonylagos kétértelműsége ellenére rá kell mutatnom arra, hogy az említett határozat összefüggésbeli és rendszertani értelmezése alátámasztja azt az álláspontot, hogy a pénzforgalmazókat/pénzfeldolgozókat nem kötik az EKB minimum-előírásai az euró-bankjegyek automatikus forgalomképességi vizsgálata tekintetében.

48. Először is, az EKB/2012/19 határozat – vagyis az EKB által az EKB/2010/14 határozat módosítása céljából elfogadott fő jogi aktus –¹⁶ (3) preambulumbekzdése kimondja, hogy az euró-bankjegyek automatikus forgalomképességi vizsgálatára vonatkozó minimum-előírások a bankjegyzvizsgáló gépek feladataira vonatkozó követelmények. Ugyanezen preambulumbekzdés emellett egyértelműen kimondja, hogy „a [minimum-előírások] *kizárólag* a bankjegyzvizsgálógép-gyártók számára bírnak jelentőséggel, és nem gyakorolnak hatást az EKB/2010/14 határozatban meghatározott valódiság- és forgalomképesség szerint történő vizsgálatra vonatkozó eljárásokra, amelyeknek a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak kell megfelelniük”.¹⁷ Ezért nem maradhat kétség az EKB/2012/19 határozat által a minimum-előírások terjedelme tekintetében bevezetett módosítás célját illetően.

¹⁵ A spanyol változat talán a legárukodóbb e tekintetben, amennyiben a „*que haya superado una prueba de acuerdo con las normas mínimas*” kifejezés egy vonatkozó mellékmondatot vezet be, amely csak a „*máquina de tratamiento de billetesre*”, azaz a „bankjegyzvizsgáló gépre” vonatkozhat. A portugál változat e tekintetben hasonló a spanyol változathoz.

¹⁶ Lásd még az Európai Központi Bank 2019. december 5-i (EU) 2019/2195 határozatát az [EKB/2010/14 határozat] módosításáról (HL 2019. L 330., 91. o.), amely számos technikai módosítást, valamint egyes szabályok, eljárások és fogalom meghatározások további pontosítását és javítását vezet be.

¹⁷ Kiemelés tőlem.

49. Másodszor fontos megjegyezni, hogy az EKB/2010/14 határozat 6. cikkének eredeti változatában úgy rendelkezett, hogy az euró-bankjegyek forgalomképességi vizsgálatát a határozat IIIa. és IIIb. mellékletében megállapított minimum-előírásoknak megfelelően kell végezni. Közelebbről a IIIa. melléklet állapította meg a bankjegyzvizsgáló gépek általi automatikus forgalomképességi vizsgálatra alkalmazandó minimum-előírásokat, míg a IIIb. melléklet a képzett személyzet általi kézi forgalomképességi vizsgálatra vonatkozó minimum-előírásokat.

50. Az EKB/2012/19 határozat elfogadását követően azonban az EKB/2010/14 határozat IIIa. mellékletét hatályon kívül helyezték, az előbbi határozat (3) preambulumbekzdése szerint azzal a kifejezett céllal, hogy az automatikus alkalmassági vizsgálatra vonatkozó minimum-előírások az utóbbi határozat „hatályán kívül” essenek.¹⁸ Ezzel párhuzamosan ezeket a minimum-előírásokat beépítették az EKB/2010/NP16 iránymutatásba,¹⁹ amely a bankjegyzvizsgálógép-típusok bevizsgálására vonatkozó szabályokat és eljárásokat határozza meg, és az említett iránymutatás 2. cikke szerint azok az ilyen típusú gépeken „a gyártók kérésére [...] a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók általi beszerelés előtt és után” végzett vizsgálatokra vonatkoznak. A minimum-előírásokat azóta az említett iránymutatás IV. melléklete tartalmazza, nem érintve az EKB/2010/14 határozat 6. cikkének (2) bekezdése szerinti, az EKB honlapján történő kötelező közzétételt. Érdekes módon az EKB/2012/19 határozat és az EKB/2012/NP16 iránymutatásban bevezetett módosítás elfogadásának időpontja megegyezik.

51. Az EKB/2012/19 határozat tehát azt jelzi, hogy a minimum-előírások személyi hatályát úgy módosították, hogy azok kizárólag a gyártók által a bankjegyzvizsgálógép-típusaikon végzett vizsgálatokra vonatkozzanak. Amint azt az EKB a tárgyalás során helyesen megjegyezte, e módosítás az intézmény azon szándékos politikai döntésén alapul, hogy elkerülje az automatikus forgalomképességi vizsgálatot végző gépekkel kapcsolatos bármilyen beavatkozást vagy azok manipulálását. Amint azt alább kifejtem, ez a politikai döntés emellett a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók részére előírt azon kiegészítő kötelezettségen alapul, hogy gépeiket csak a szabványos gyári beállításokkal használhatják.

52. Harmadszor, ha a minimum-előírásokat nem csak a bankjegyzvizsgáló gépek gyártóira, ahogyan arra fentebb már utaltam, hanem a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra is alkalmazandónak tekintenénk, akkor az EKB/2010/14 határozat számos rendelkezése, amelyek célja a valóság- és a forgalomképesség szerinti vizsgálatra vonatkozó teljes szabály- és eljárásrendszer megállapítása, értelmetlenné válna, vagy legalábbis felesleges eredményt hozna.

53. Ez a helyzet mindenekelőtt a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak az EKB/2010/14 határozat 3. cikkének (5) bekezdése szerinti, a bankjegyzvizsgáló gépeknek a szabványos gyári beállításokkal való használatára vonatkozó kötelezettsége esetében. Amint azt már említettem, e kötelezettség célja annak elkerülése, hogy a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók beavatkozzanak az e gépek gyártói által beállított szabványos gyári beállításokba, és hogy így elkerülhetőek legyenek az euró-bankjegyek valósága és forgalomképessége vizsgálatának eredményei közötti eltérések az egész euróövezetben. Nyilvánvaló, hogy ha a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak az EKB minimum-előírásai által előírt követelmények szerint kell vizsgálniuk gépeiket, akkor nem tudnának eleget tenni annak a kötelezettségnek, amely előírja számukra, hogy ne változtassák meg a gyártó által a szállítás előtt vagy a telepítéskor meghatározott szabványos gyári

¹⁸ Ezzel szemben az EKB/2010/14 határozat módosított változata 6. cikkének (1) bekezdése értelmében a kézi forgalomképességi vizsgálatra vonatkozó minimum-előírások továbbra is alkalmazandók a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra, az említett határozat III. mellékletében felsoroltak szerint. Ez az eltérő bánásmód azért áll fenn, mert a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak, amikor saját személyzetükkel kézi alkalmassági vizsgálatot végeznek, anélkül, hogy ily módon egy gyártó által előzetesen bevizsgált gépre támaszkodnának, továbbra is biztosítaniuk kell az említett előírások betartását.

¹⁹ Erre a beépítésre az EKB/2012/NP20 iránymutatáson keresztül került sor. Lásd a fenti 7. lábjegyzetet.

beállításokat. Következésképpen a minimum-előírásoknak a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók részére való előírását előnyben részesítő értelmezés ellentmondást eredményezne az EKB/2010/14 határozaton belül, ami nemcsak annak belső normatív koherenciáját ásná alá, hanem veszélyeztetné az EKB által az EKB/2012/19 határozat elfogadásakor hozott politikai döntést is.

54. Emellett hasonló értelmezést kell alkalmazni a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók azon kötelezettségére vonatkozóan is, hogy az euró-bankjegyek automatikus forgalomképességi vizsgálata céljából kizárólag a nemzeti központi bankok által sikeresen bevizsgált bankjegyzigsgáló gépeket használjanak, amint azt az EKB/2010/14 határozat 3. cikkének (3) bekezdése megállapította. Ismét csak, ha a pénzforgalmazókat/pénzfeldolgozókat köteleznék a gépeik bevizsgálására annak biztosítása érdekében, hogy azok megfeleljenek az EKB minimum-előírásainak, az megkérdőjelezné az ezen gépek bevizsgálására vonatkozó szabályok és eljárások célját, amelyek tekintetében a gyártók és a nemzeti központi bankok játszanak központi szerepet az EKB/2010/14 határozat 9. cikke és más vonatkozó normák, nevezetesen az EKB/2010/NP16 iránymutatás szerint. Továbbá kétségek merülnek fel a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók által végzett vizsgálatok módszerét és szabályszerűségét illetően. Véleményem szerint az, hogy az EKB/2010/14 határozatban nincs erre történő utalás, mindenképpen amellett a következtetés mellett szól, hogy az EKB mint e határozat és annak későbbi módosításának szerzője úgy ítélte meg, hogy a pénzforgalmazókat/pénzfeldolgozókat nem terheli semmiféle kötelezettség arra vonatkozóan, hogy gépeiket az EKB minimum-előírásainak fényében vizsgálják be.

55. Az EKB/2010/14 határozat 6. cikke (2) bekezdésének összefüggésbeli és rendszertani értelmezése ezért nem teszi szükségessé az említett rendelet szó szerinti értelmezésének felülvizsgálatát, ahogyan azt jelen indítvány 46. pontjában kifejtettem. Éppen ellenkezőleg, ez azt az álláspontot támogatja, hogy az EKB minimum-előírásai nem kötelezik a pénzforgalmazókat/pénzfeldolgozókat arra, hogy gépeiket az említett előírásoknak megfelelően vizsgálják be.

56. Végül az EKB/2010/14 határozat és 6. cikke (2) bekezdésének teleologikus értelmezését illetően fontos megjegyezni, hogy a forgalomban lévő euró-bankjegyek iránti lakossági bizalom biztosításához az egyik elsődleges feladat a forgalomban lévő euró-bankjegyek jó állapotának megőrzése.²⁰ Tekintettel arra, hogy a bankjegyek a forgalom során elkerülhetetlenül rongálódhatnak, az elhasználódott vagy hibás bankjegyeket ki kell vonni a forgalomból, és új vagy forgalomképes bankjegyekkel kell helyettesíteni. E tekintetben a fő cél nemcsak annak biztosítása, hogy az euró-bankjegyeket elfogadják fizetőeszközként, hanem az is, hogy azok valódisága egyszerűen és megbízhatóan ellenőrizhető legyen, és ezáltal az euró védelme a hamisítással szemben.

57. E tekintetben igaz, hogy a bankjegyzigsgáló gépeknek az EKB minimum-előírásai alapján történő vizsgálata két szintjének – először a gépek gyártói, majd a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók által végzett vizsgálat – bevezetése elképzelhető annak a valószínűségének csökkentésére, hogy a forgalomképtelen bankjegyek újra forgalomba kerüljenek.

58. Eltekintve azonban attól a tényről, hogy az ilyen értelmezés ellentétes lenne az EKB/2010/14 határozat 6. cikke (2) bekezdésének szó szerinti értelmezésével, és aláásná az említett határozat belső koherenciáját, amint azt már kifejtettem, nem biztos, hogy ez a cél elérhető lenne, a jelen indítvány 53. pontjában kifejtettekhez hasonló okokból. Ha ugyanis a

²⁰ Lásd az ECB/2010/14 határozat (2) preambulumbekkezdését.

pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók saját maguk végeznék el a bankjegyvizsgáló gépek vizsgálatát, akkor a gépek szabványos gyári beállításait kellene módosítani, ami növelné annak kockázatát, hogy az automatikus forgalomképeségi vizsgálat torzul vagy megghiúsul, és következésképpen kevésbé hatékony eredményt hozna. Továbbá, amint azt az EKB a tárgyalás során megjegyezte, tekintettel arra, hogy az euróövezetben az ilyen gépek gyártóinak száma korlátozott a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók jelentősebb számához képest, célzottabb és költséghatékonyabb vizsgálatokat lehet végezni, ha a minimum-előírások biztosítására vonatkozó kötelezettség a bankjegyvizsgáló gépek gyártóira korlátozódik, ahelyett, hogy ugyanezt a kötelezettséget a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra is kiterjesztenék.

59. Az EKB/2010/14 határozat – és az említett határozat 6. cikkének (2) bekezdése – által követett célok ezért nem tűnnek úgy számomra, hogy indokolnák az attól az értelmezéstől való eltérést, hogy a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók nem kötelesek a bankjegyvizsgáló gépeiket az EKB által elfogadott minimum-előírások fényében ellenőrizni és bevizsgálni.

60. Az előzőekben kifejtettekből az következik, hogy a Bíróság által az uniós jogszabályok értelmének megismerésére megállapított értelmezési módok egyike sem engedi meg azt a következtetést, hogy az EKB/2010/14 határozat 6. cikkének (2) bekezdésében említett minimum-előírások az euró-bankjegyek automatikus forgalomképeségi vizsgálatára vonatkozó kötelezettségük teljesítése során a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra is vonatkoznak.

61. Mindazonáltal, amint arra a Bizottság írásbeli észrevételeiben rámutat, továbbra is fennáll a kérdés, hogy az a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó, akinek bankjegyvizsgáló gépei nem tartják be az EKB minimum-előírásai által meghatározott 5%-os toleranciaszintet, megtagadhatja-e a nemzeti központi bank által a telephelyén tartott helyszíni ellenőrzést követően őt a helyzet orvoslására felszólító határozat teljesítését. A jelen ügyben azt javaslom a Bíróságnak, hogy foglalkozzon ezzel a releváns kérdéssel, amely – amint az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben szereplő információkból következik – alapvető fontosságú ahhoz, hogy a kérdést előterjesztő bíróság el tudja dönteni az előtte folyamatban lévő ügyet,²¹ különösen annak értékeléséhez, hogy a vitatott határozat megalapozott-e.

62. E tekintetben ki kell emelni, hogy az EKB/2010/14 határozatban és más alkalmazandó jogszabályokban, nevezetesen az EKB/2010/NP16 iránymutatásban meghatározott normatív keret annak biztosítása érdekében, hogy csak jó állapotú euró-bankjegyek kerüljenek újra forgalomba, lényegében három fő pilléren nyugszik. Ezek a következők: i) a bankjegyvizsgáló gépek gyártása és konfigurálása az automatikus forgalomképeségi vizsgálatra vonatkozó minimum-előírásoknak megfelelően, amelyeket a gyártó kérésére a valamely nemzeti központi bank által végzett sikeres tesztelést követően típusonként felsorolnak az EKB honlapján;²² ii) a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra vonatkozó kötelezettségek előírása, különös tekintettel az euró-bankjegyek automatikus forgalomképeségi vizsgálatára; és iii) a nemzeti központi bankok ellenőrzési és felügyeleti hatáskörének elismerése annak biztosítására, hogy az érintett jogalanyok teljesítsék a vonatkozó kötelezettségeiket.²³

²¹ Lásd ebben az értelemben: 2022. október 27-i Iveco Orecchia ítélet (C-68/21 és C-84/21, EU:C:2022:835, 57. és 58. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

²² Lásd többek között az EKB/2010/14 határozat 9. cikkét és az EKB/2010/NP16 iránymutatás 2. cikkének (1) és (2) bekezdését.

²³ Lásd többek között az EKB/2010/14 határozat 10. cikkét és az EKB/2010/NP16 iránymutatás 2. cikkének (3) bekezdését és 4. cikkét.

63. A pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra rótt kötelezettségekkel kapcsolatban már kifejtettem, hogy azok többnyire az EKB/2010/14 határozat 3. cikkéből fakadnak,²⁴ amely nemcsak azt az általános kötelezettséget írja elő az (1) bekezdésben, hogy végezzék el az euró-bankjegyek valódiságának és forgalomképességének vizsgálatát a határozatban megállapított eljárásoknak megfelelően, de további kötelezettségeket is meghatároz, különösen a (3), (4) és (5) bekezdésben. E kötelezettségek előírják a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak egyrészt, hogy olyan típusú bankjegyzigsgáló gépet használjanak, amelyet valamely nemzeti központi bank sikeresen bevizsgált az EKB által közzétett minimum-előírásokkal összhangban; másodsor, a bankjegyzigsgáló gépeket az EKB honlapján felsorolt euróbankjegy-címletek és -sorozatok vonatkozásában használják; és harmadsor, hogy ezeket a gépeket a szabványos gyári beállításokkal használják, beleértve a rájuk vonatkozó frissítéseket is.

64. Az EKB/2010/14 határozat 10. cikkének (1) bekezdése viszont előírja, hogy a nemzeti központi bankok jogosultak a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók telephelyén különösen a bankjegyzigsgáló gépek arra való képességének ellenőrzése céljából helyszíni vizsgálat lefolytatására, hogy az euró-bankjegyek valódiságát és forgalomképességét vizsgálják, és az e gépek üzemeltetésére és ellenőrzésére vonatkozó eljárások ellenőrzésére. Az EKB/2010/14 határozat 10. cikkének (3) bekezdése továbbá kimondja, hogy amennyiben a nemzeti központi bank azt észleli, hogy a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó nem tartja be e határozat rendelkezéseit, a pénzforgalmazót/pénzfeldolgozót korrekciós intézkedések meghatározott időn belül történő elfogadására kötelezi. Ez azt jelenti, hogy a nemzeti központi bankok a pénzforgalmazót/pénzfeldolgozót a jogsértés megszüntetésére kötelezhetik, ha az nem teljesíti kötelezettségeit, és akár szankciókat is kiszabhatnak, feltéve, hogy azok hatásosak, arányosak és visszatartó erejűek.²⁵

65. A tárgyalás során mind a Bizottság, mind az EKB jelezte, hogy egyrészt az EKB/2010/14 határozatban a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra vonatkozóan meghatározott kötelezettségek, másrészt az EKB/2010/14 határozat 10. cikkének (3) bekezdése együttesen elegendő jogalapot jelent az alapügyben szóban forgóhoz hasonló, olyan nemzeti határozat indokolásához, amely a pénzforgalmazót/pénzfeldolgozót arra kötelezi, hogy orvosolja azt a helyzetet, amikor a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó gépei túllépik az euró-bankjegyek forgalomképességi vizsgálatára vonatkozó 5%-os toleranciaszintet. Ugyanezen felek szerint ezen együttes értelmezésnek meg kell akadályoznia, hogy a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó megtagadja a nemzeti központi bank által neki címzett, a jogsértés megszüntetésére felszólító határozatnak való megfelelést.

66. Szeretném már előzetesen hangsúlyozni, hogy az EKB/2010/14 határozat 10. cikkének (3) bekezdése kifejezetten előírja, hogy ahhoz, hogy a nemzeti központi bank jogsértés megszüntetésére felszólító határozatot hozzon, vagy szankciót szabjon ki, a nemzeti központi banknak „az [EKB/2010/14 határozat] rendelkezéseinek a [pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó általi] be nem tartását” kell észlelnie. Ha azonban az említett határozat 6. cikkének (2) bekezdésében említett minimum-előírások nem vonatkoznak a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra, akkor továbbra is meg kell állapítani, hogy a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó ténylegesen melyik rendelkezést sértette meg, amennyiben bankjegyzigsgáló gépei nem tartják be az automatikus forgalomképességi vizsgálatra vonatkozó, ezen előírásokban meghatározott toleranciaszintet.

²⁴ Lásd a jelen indítvány 40. pontját.

²⁵ Lásd e tekintetben az 1338/2001 rendelet 6. cikkének (2) bekezdését.

67. E tekintetben úgy vélem, hogy kellően nyilvánvaló, hogy amennyiben az EKB/2010/14 határozat 3. cikkének (1) bekezdése a pénzforgalmazókat/pénzfeldolgozókat automatikus forgalomképeségi vizsgálatok elvégzésére kötelezi, e pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak olyan bankjegyzigsgáló gépeket kell alkalmazniuk, amelyek alkalmasak az említett vizsgálatok elvégzésére, és különösen a forgalomképtelen vagy megromlott állapotú euró-bankjegyek felismerésére. Ellenkező esetben nem teljesítenék az EKB/2010/14 határozatból eredő alapvető kötelezettségüket, amely egyébként az 1338/2001 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése által rájuk rótt általánosabb, a hamisítás elleni küzdelemben való részvételre vonatkozó kötelezettség kifejeződése. Ebben az összefüggésben, ha a nemzeti központi bank a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó telephelyén végzett ellenőrzést követően meghibásodást észlel a bankjegyzigsgáló gépekben, a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó köteles megtenni a szükséges intézkedéseket e gépek javításának biztosítása érdekében. Az EKB/2010/14 határozat jelenlegi megfogalmazása – a fentiekben említettek szerint – azon az elven alapul, hogy a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók nem avatkozhatnak be a bankjegyzigsgáló gépeik működésébe, hogy elkerüljék a gépek gyártója által bevezetett szabványos gyári beállítások sérülését. Ez azonban semmiképpen sem tarthatja vissza a pénzforgalmazót/pénzfeldolgozót attól, hogy fellépjen – és szükség esetén együttműködjön a gyártóval – e helyzet orvoslása érdekében.

68. Ebből következik, hogy a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó nem tagadhatja meg a nemzeti központi bank által a telephelyén végzett helyszíni ellenőrzést követően hozott azon felszólító határozat teljesítését, amelyben a pénzforgalmazót/pénzfeldolgozót arra kötelezi, hogy orvosolja azt a helyzetet, amikor a vizsgáló berendezései nem tartják be az automatikus forgalomképeségi vizsgálatra vonatkozó minimum-előírásokban meghatározott 5%-os toleranciaszintet. Ez alapján e határozat véleményem szerint csak az EKB/2010/14 határozat 3. cikkének (1) bekezdésén alapulhat, az 1338/2001 rendelet 6. cikkének (1) bekezdésére figyelemmel.

69. A fentiekre tekintettel arra a következtetésre jutottam, hogy az EKB/2010/14 határozat 6. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az EKB e rendelkezésben említett minimum-előírásai nem vonatkoznak a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra, amikor azok az euró-bankjegyek automatikus forgalomképeségi vizsgálatát végzik. Ugyanakkor ugyanezen határozat 3. cikkének (1) bekezdését az 1338/2001 rendelet 6. cikkének (1) bekezdésével összhangban értelmezve úgy kell értelmezni, hogy a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy orvosolják azt a helyzetet, amikor a nemzeti központi bank által végzett ellenőrzés során megállapítják, hogy bankjegyzigsgáló gépeik nem képesek az euró-bankjegyek forgalomképtelen állapotának 5%-os toleranciaszint alatti észlelésére.

B. A második kérdés

70. Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság azt kérdezi, hogy az EKB/2010/14 határozat 3. cikkének (5) bekezdésével összefüggésben értelmezett 6. cikkének (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti jogi rendelkezés, amely a pénzforgalmazókat/pénzfeldolgozókat az EKB által elfogadott és a honlapján közzétett minimum-előírásoknak való megfelelésre kötelezi.

71. Az uniós jog egyik régóta megszilárdult alapelve szerint a tagállamok intézményi autonómiájukkal összhangban hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy megállapítsák azokat a feltételeket, amelyek mellett hatóságaik és szerveik az uniós jogot végrehajtják. Amint arra az EKB helyesen rámutat, a Bíróság megállapította, hogy a tagállamok még az Európai Unió kizárólagos hatáskörébe tartozó területeken is bevezethetik az uniós jog hatékony

alkalmazásához és végrehajtásához szükséges intézkedéseket.²⁶ Ennek során azonban a tagállamoknak a tényleges érvényesülés és a lojális együttműködés elve alapján tiszteletben kell tartaniuk az átültetés alatt álló uniós jogi rendelkezésből eredő valamennyi normatív elemet.

72. Ami az euró pénzhamisítás elleni védelmét illeti, megjegyzem, hogy a Litván Köztársaság olyan rendelkezéseket fogadott el, amelyek célja az EKB/2010/14 határozat és különösen az említett határozatban foglalt, többek között a 3. cikk (1), (3)–(5) bekezdése alapján a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra vonatkozó kötelezettségek teljesítésének biztosítása.

73. Pontosabban, az előzetes döntéshozatalra utaló végzésből az következik, hogy a litván nemzeti bankról szóló törvény 47^{5. cikk}ének az alapeljárásra vonatkozó változata szerint a litván nemzeti bank a vonatkozó rendelkezéseknek, nevezetesen az EKB/2010/14 határozatnak megfelelően felügyeli a pénzforgalmazási/pénzfeldolgozási tevékenységeket. Hasonlóképpen, a litván nemzeti bankról szóló törvény 47^{7. cikk}e felhatalmazza a litván nemzeti bankot korrekciós intézkedések megtételére, ami közvetlenül az EKB/2010/14 határozat 10. cikkének (3) bekezdéséből következik.

74. Ezen túlmenően a litván nemzeti bank jóváhagyta a pénzforgalmazási/pénzfeldolgozási tevékenység felügyeletének folyamatára vonatkozó határozatot. Ez a jogszabály a litván nemzeti bankra ruházta azt a hatáskört, hogy az ellenőrzés során megvizsgálja, hogy a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó által használt bankjegyzigazoló gépek képesek-e az euró-bankjegyek valódiságának és forgalomképességének vizsgálatára. A litván nemzeti bank elfogadta a valódiság- és forgalomképesség szerinti vizsgálat folyamatára vonatkozó határozatot is, amely 12. pontjában a pénzforgalmazókat/pénzfeldolgozókat arra kötelezi, hogy az euró-bankjegyek valódiságát és minőségét „az EKB honlapján közzétett minimum-előírásokkal összhangban” vizsgálják.

75. Az első kérdésre vonatkozó elemzésem arra a következtetésre vezetett, hogy az EKB/2010/14 határozat 6. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az EKB-nak az említett rendelkezésben hivatkozott minimum-előírásai nem vonatkoznak a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra, amikor azok az euró-bankjegyek automatikus forgalomképességi vizsgálatát végzik. Ezen elemzés során kifejtettem azt is, hogy az EKB/2010/14 határozat 3. cikkének (5) bekezdése a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra azt a kötelezettséget rója, hogy az euró-bankjegyek automatikus forgalomképességi vizsgálata során bankjegyzigazoló gépeiket a szabványos gyári beállításokkal használják. E tekintetben is az a cél, hogy a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók ne avatkozzanak be e gépek gyártóik által meghatározott szabványos gyári beállításába, hogy elkerülhető legyen az euróövezetben az ellentmondásos vagy sikertelen automatikus forgalomképességi vizsgálat kockázata.²⁷

76. Az EKB elismeri, hogy az EKB/2010/14 határozat 6. cikke (2) bekezdésének ilyen értelmezésével nem feltétlenül ellentétesek a litván jog vonatkozó rendelkezései. Ezen intézmény szerint ezek a rendelkezések az EKB/2010/14 határozattal összhangban értelmezhetők, amennyiben az EKB minimum-előírásainak a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók általi betartására való hivatkozás az EKB/2010/14 határozat azon rendelkezéseinek betartására vonatkozó kötelezettségként értelmezhető, amelyek közvetlenül vonatkoznak rájuk, nevezetesen az említett határozat 3. cikke.

²⁶ Lásd többek között: 2008. március 6-i Comisión del Mercado de las Telecomunicaciones ítélet (C-82/07, EU:C:2008:143, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

²⁷ Lásd ebben az értelemben a jelen indítvány 58. pontját.

77. Véleményem szerint azonban a jelen ügyben nincs helye ilyen értelmezési mozgástérnek. Az EKB/2010/14 határozat 6. cikke (2) bekezdésének az általam a Bíróságnak javasolt értelmezésével nyilvánvalóan ellentétes a litván nemzeti bank által elfogadott, a valódiság- és forgalomképesség szerinti vizsgálat folyamatára vonatkozó határozat 12. pontja. Ilyen körülmények között hajlok arra, hogy úgy ítéljem meg, hogy e nemzeti rendelkezést nem lehet úgy értelmezni, hogy az összhangban van e határozattal, és ne váljon alkalmazhatatlanná.

78. Ezenfelül, amint arra a kérdést előterjesztő bíróság rámutat, a litván rendelkezés jelenlegi megfogalmazása nyilvánvalóan ellentétes a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók azon kötelezettségével, hogy a bankjegyzvizsgáló gépeket csak a szabványos gyári beállításokkal használják. E tekintetben e rendelkezés megfogalmazása nemcsak jogbizonytalanságot teremt – amint azt a jelen ügy világosan mutatja –, hanem arra is vezetheti a pénzforgalmazókat/pénzfeldolgozókat, hogy ellenőrizték gépeiket, és szükség esetén a minimum-előírások betartásának biztosítása érdekében intézkedjenek azokkal kapcsolatban. Emiatt e rendelkezés véleményem szerint ellentétes az EKB/2010/14 határozat 3. cikkének (5) bekezdésével.²⁸

79. A fenti megfontolások összességére tekintettel úgy vélem, hogy az EKB/2010/14 határozat 3. cikkének (5) bekezdésével összefüggésben értelmezett 6. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan nemzeti jogi rendelkezés, amely előírja a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók számára az EKB által elfogadott és a honlapján közzétett minimum-előírásoknak való megfelelést.

80. Figyelemmel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első és második kérdésre általam javasolt válaszokra, a kérdést előterjesztő bíróság által feltett harmadik és negyedik kérdést nem szükséges vizsgálni.

V. Véggövetkeztetés

81. A fenti megállapítások fényében azt javasolom, hogy a Bíróság a Lietuvos vyriausiosios administracinis teismas (Litvánia legfelsőbb közigazgatási bírósága) által előterjesztett első két kérdésre a következő választ adja:

1) A 2012. szeptember 7-i EKB/2012/19 európai központ banki határozattal (2012/507/EU) módosított, az eurobankjegyek valódiság- és forgalomképesség szerinti vizsgálatáról, illetve visszaforgatásáról szóló, 2010. szeptember 16-i EKB/2010/14 európai központi banki határozat (2010/597/EU) 6. cikkének (2) bekezdését

úgy kell értelmezni, hogy az EKB-nak az említett rendelkezésben hivatkozott minimum-előírásai nem vonatkoznak a pénzforgalmazókra/pénzfeldolgozókra, amikor azok az euró-bankjegyek automatikus forgalomképességi vizsgálatát végzik.

Ugyanakkor ugyanezen határozat 3. cikkének (1) bekezdését a 2008. december 18-i 44/2009/EK tanácsi rendelettel módosított, az euro pénzhamisítás elleni védelméhez szükséges intézkedések megállapításáról szóló, 2001. június 28-i 1338/2001/EK tanácsi rendelet 6. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben

²⁸ Röviden hozzá kell tennem, hogy bár igaz, hogy az EKB/2010/14 határozat 3. cikkének (5) bekezdése előírja, hogy a nemzeti központi bank és a pénzforgalmazó/pénzfeldolgozó megállapodhat a gyári szinten kialakítottaknál szigorúbb beállításokban, ez a lehetőség mindazonáltal nem jelenti azt, hogy a tagállamok számára lehetővé tennék, hogy a pénzforgalmazókat/pénzfeldolgozókat kötelezzék a berendezéseiknek az EKB minimum-előírásai szerinti vizsgálatára.

úgy kell értelmezni, hogy a pénzforgalmazóknak/pénzfeldolgozóknak meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy orvosolják azt a helyzetet, amikor a nemzeti központi bank által végzett ellenőrzés során megállapítják, hogy bankjegyvizsgáló gépeik nem képesek az euró-bankjegyek forgalomképtelen állapotának 5%-os toleranciaszint alatti észlelésére.

- 2) Az EKB/2012/19 európai központ banki határozattal (2012/507/EU) módosított, EKB/2010/14 európai központi banki határozat (2010/597/EU) 6. cikkének (2) bekezdését a 3. cikkének (5) bekezdésével összefüggésben

úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti jogi rendelkezés, amely előírja a pénzforgalmazók/pénzfeldolgozók számára az EKB által elfogadott és a honlapján közzétett minimum-előírásoknak való megfelelést.